

Beleidsuitgangspunten bij manifestaties, betogingen, protesten of demonstraties op campus en in gebouwen Tilburg University

Inleiding

Het is een landelijke ontwikkeling dat het aantal manifestaties, betogingen, protesten of demonstraties (hierna: manifestaties) groeit, onder meer als gevolg van de grote maatschappelijke en geopolitieke kwesties die spelen - denk aan de diverse internationale conflicten, de klimaatverandering en de energietransitie. We ervaren ook binnen onze community een groeiende betrokkenheid rond deze thema's. Het is daarom belangrijk om vast te leggen hoe Tilburg University hiermee om wil gaan en wat de spelregels zijn. Dit document dient als intern handvat voor iedereen die te maken krijgt met manifestaties bij Tilburg University.

Het grondrecht op demonstreren is een groot goed, ook op een universiteit. De universiteit is van oudsher bij uitstek een vrijplaats voor het academische debat en voor diversiteit in meningen. Die meningen kunnen op respectvolle wijze vertolkt worden in debat en dialoog, maar ook in manifestaties. Tilburg University heeft als bijzondere universiteit hierbij wat meer regelruimte dan de openbare universiteiten omdat de terreinen van Tilburg University geen openbaar gebied zijn. Feitelijk zouden we gerechtigd zijn om manifestaties te verbieden. Dit is echter niet wat Tilburg University wil uitdragen.

Tilburg University biedt ruimte binnen kaders en is terughoudend met het opleggen van beperkingen. Tilburg University neemt deze grondhouding mee in haar contact met andere relevante partijen zoals politie en gemeente.

Toch is de ruimte voor manifestaties niet onbeperkt. Het College van Bestuur kan beperkingen opleggen, vooral met oog op de (sociale) veiligheid en respect voor iedereen en om ernstige overlast tegen te gaan. Ingrijpen behoort tot de mogelijkheden, maar ook dit is in principe erop gericht manifestaties optimaal doorgang te kunnen laten vinden, door incidenten klein te houden, het voorkomen van escalatie en te de-escaleren. De precieze stappen in de benadering staan in dit document beschreven.

1. Toepassing

Vanwege de bijzondere status van Tilburg University is de Wet Openbaarheid Manifestaties (WOM) niet van toepassing op de campus en gebouwen van de universiteit. We willen echter wel aansluiten bij de strekking van de WOM inzake betogingen zoals weergegeven in artikel 9 van de Grondwet. Een betoging is een meningsuiting van een collectief (twee of meer personen) in het openbaar.

Niet alle manifestaties vallen onder de bescherming van het demonstratierecht. Om van een manifestatie te kunnen spreken, moet deze in de eerste plaats vreedzaam zijn. Daarnaast moet het gaan om een collectieve meningsuiting. Als dit naar de achtergrond verdwijnt, doordat de samenkomst bijvoorbeeld het karakter krijgt van een dwangmiddel, is geen sprake meer van een manifestatie.

Omdat het een vrijheid is, geldt voor manifestaties geen toestemmingsvereiste maar een meldingsplicht. Een manifestatie mag als dit het primaire proces van onderzoek, onderwijs en/of bedrijfsvoering niet verstoort, wij voeren hierbij (afhankelijk van de situatie) het gesprek. Bezetten mag niet.

2. Beleidsuitgangspunten

- a. Tilburg University staat open voor én faciliteert het academische debat;
- b. Tilburg University waarborgt door middel van dit beleid de rechten zoals onder andere genoemd in artikel 7 (vrijheid van meningsuiting) en artikel 9 (vrijheid tot vergadering en betoging) van de Grondwet;
- c. De [Huisregels Tilburg University](#) alsmede de [Huisregels Campuscommunicatie](#), de [Code of Conduct Tilburg University](#) en het [Studentenstatuut](#) moeten worden gerespecteerd en zijn leidend. Dat betekent in ieder geval (niet limitatief):
 - i. Het doel van de manifestatie moet raakvlakken hebben met de doelgroepen die aanwezig zijn op de campus, het primaire proces van onderzoek, onderwijs en/of de bedrijfsvoering van de universiteit.

- ii. Manifestaties met als doel reclame te maken voor één of meerdere goede doelen, politieke partijen of religies/geloofsovertuigingen zijn niet toegestaan tenzij er vooraf toestemming voor is verkregen van het College van Bestuur.
- iii. Manifestaties dienen veilig te verlopen en de organisatie c.q. de organisatoren dient/dienen zich daarvoor tot het uiterste in te spannen.
- iv. Bij een manifestatie zijn de organisatoren altijd herkenbaar en zonder gezichtsbedekking aanwezig voor de vertegenwoordiger van de universiteit en aanspreekbaar op het verloop van het protest.
- v. Manifestaties dienen uiterlijk bij sluitingstijd van het gebouw, doch uiterlijk 22:30, te worden beëindigd. Overnachtingen op de campus en/of in gebouwen, zijn niet toegestaan.
- vi. Verstoring van onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering is niet geaccepteerd. Dat wil dus o.a. zeggen dat:
 - Het blokkeren van in- en (nood)uitgangen van gebouwen, gangen en ruimtes niet is toegestaan.
 - Het gebruik van geluidsversterkende apparatuur alleen is toegestaan indien het onderwijs en onderzoek en/of bedrijfsvoering niet verstoort. Enige uitzondering is een megafoon die de organisatie mag gebruiken om de manifestatie te leiden en/of deelnemers aan te spreken.
- vii. Rechten van anderen worden gerespecteerd en niet geschaad; Het is dus niet toegestaan om:
 - Aan te zetten tot haat, geweld, uitsluiting of discriminatie.
 - Te dreigen met (openlijk) geweld tegen personen en/of goederen.
 - Geweld te gebruiken.
 - Vuurwerk en/of wapens zoals bedoeld in de Wet Wapens en Munitie, dan wel voorwerpen die als wapen gebruikt kunnen worden, bij zich te dragen.
- d. Beveiliging van Tilburg University en alle direct betrokkenen handelen conform deze beleidsuitgangspunten en de onderliggende procedures en werkwijzen inzake manifestaties.
- e. Het handelen van beveiliging is primair gericht op een veilig verloop van de manifestatie. Incidenten worden 'klein gehouden' door het direct aanspreken, eventueel het aanmanen van betrokkene(n), indien nodig, verder (preventief) handelen, waaronder het laten beëindigen van de manifestatie;
- f. Medewerkers belast met het handhaven van de huisregels mogen demonstranten te allen tijde vragen naar een universiteitspas (student- en medewerkerspas) en/of een identiteitsbewijs. Aanwijzingen van deze medewerkers dienen opgevolgd te worden. Zo niet dan kan een actievoerder verzocht worden het gebouw en de terreinen onmiddellijk te verlaten;
- g. Wanneer de veiligheid of gezondheid van anderen in het geding komt tijdens de manifestatie zal overgegaan worden tot het (laten) beëindigen van de manifestatie. Conform het Crisismanagementplan is dit besluit aan het Crisis Management Team (CMT) en wordt genomen in afstemming (voor zover mogelijk) met de gemeente Tilburg, politie en het OM.

3. Aanmelden van manifestaties

Voor manifestaties op de campus, meld deze aan via cesupport@tilburguniversity.edu, zodat we met de organisator van de manifestatie in contact kunnen treden over de uitvoering, wensen en mogelijkheden.

De organisator van de manifestatie dient de aanmelding minimaal 2 weken voor de datum van de geplande manifestatie in te dienen.

Dit is anders dan manifestaties die op de openbare weg plaatsvinden, die vallen onder de Wet Openbare Manifestaties en zijn de verantwoordelijkheid van de gemeente. De organisator dient deze af te stemmen met de gemeente.

4. Grenzen aan manifestaties

Het College van Bestuur van Tilburg University of het CMT beslist¹ over eventueel ingrijpen als er sprake is van:

- a. Ernstige overlast of direct gevaar voor personen en/of goederen, waaronder gevaar voor gezondheid en verkeersveiligheid;

¹ Dit laat onverlet het recht van vakbonden om collectieve acties (waaronder manifestaties) te organiseren als uiterste middel nadat de onderhandelingen over arbeidsvoorwaarden tussen werkgevers- en werknemersorganisaties zijn vastgelopen.

- b. (Openlijk) geweld tegen personen en/of goederen;
- c. Overschrijding van de gestelde maximale duur van de manifestatie (zie 2c(v));
- d. Het dreigen met of daadwerkelijk gebruik van geweld;
- e. Het niet vooraf toegestaan gebruik van geluid versterkende apparatuur, met uitzondering van een megafoon waarmee de organisatie de manifestatie kan leiden en/of de deelnemers kan aanspreken op naleving van de gestelde voorschriften en beperkingen;
- f. Het bij zich hebben of afsteken van vuurwerk of wapens als bedoeld in de WWM, dan wel voorwerpen die als wapen gebruikt kunnen worden;
- g. Bezetting van (een deel van) één of meerdere gebouwen;
- h. Blokkade van in- en (nood)uitgangen van gebouwen;
- i. Het dragen van gezichtsbedekkende kleding is conform landelijke regels niet toegestaan. Onder gezichtsbedekkende kleding verstaan we kleding die het gezicht geheel bedekt of waarbij alleen de ogen zichtbaar zijn, zoals bijvoorbeeld een integraalhelm, een bivakmuts of een nikab;
- j. Het doen van strafbare uitingen die aanzetten tot haat, geweld of discriminatie.

5. Beveiliging Tilburg University

- a. De organisator van de manifestatie is in beginsel verantwoordelijk voor het veilige verloop van de manifestatie. Dit houdt dus ook in dat in eerste instantie de organisator van de manifestatie regulerend optreedt;
- b. Beveiliging houdt toezicht op een veilig verloop van de manifestatie en zal de organisator van de manifestatie en deelnemers zo nodig aanspreken op hun gedrag en/of aanmanen hun gedrag aan te passen aan de hierboven genoemde uitgangspunten of te staken;
- c. Het handelen van beveiliging dient zoveel mogelijk een de-escalierend karakter te dragen. Een eventueel optreden vindt plaats conform onderstaande paragraaf 'Escalatieladder'.

6. Escalatieladder

De volgende escalatieladder wordt gehanteerd:

- a. De coördinator Integrale Veiligheid gaat bij de start van de manifestatie in gesprek met de organisator van de manifestatie om afspraken te maken over de manifestatie en de geldende regels en beperkingen. Coördinator Integrale Veiligheid informeert indien nodig het CMT. Bij niet aangemelde manifestaties schakelt de coördinator Integrale Veiligheid indien nodig ook met gemeente en politie;
- b. In geval van afwijkingen van de regels verzoekt beveiliging de organisator om de deelnemers aan te spreken op de vastgestelde voorschriften en beperkingen;
- c. Als hieraan door de organisator en/of deelnemers geen gehoor wordt gegeven, zal beveiliging aanwijzingen geven en/of deelnemers aanspreken op schending van de gestelde voorschriften en beperkingen en/of aanmanen hun gedrag aan te passen of te staken;
- d. Als er dan nog sprake is van schending van de gestelde voorschriften en beperkingen wordt de Coördinator Integrale Veiligheid verder geïnformeerd. Die zal de organisator aanspreken en een inschatting maken van de (veiligheids)risico's voor deelnemers en anderen;
- e. De coördinator Integrale Veiligheid informeert het CMT en de betrokken decaan en/of directeur over de situatie en geeft advies over het laten beëindigen van de manifestatie;
- f. In geval van direct gevaar voor anderen en/of Tilburg University eigendommen is het Hoofd Beveiliging gemandateerd om binnen redelijke grenzen naar bevindingen te handelen, waaronder het inschakelen van de politie;
- g. Een besluit tot het verzoek over eventuele inzet van politie om de manifestatie te doen beëindigen is aan het CMT. De voorzitter van het College van Bestuur moet eerst zelf vorderen om vervolgens in opdracht van het OM de manifestatie te laten beëindigen. Waarna de lokale driehoek gevraagd kan worden bij te dragen aan de beëindiging;
- h. Het Hoofd BHV (in de basis, tenzij anders bepaald) stemt met de operationele leiding van de politie de inzet ter plekke af (CoPI);
- i. Een besluit tot het verzoek over eventuele inzet van politie dient afgewogen te worden tegen het effect op de veiligheid van anderen en gericht op het doen beëindigen van de manifestatie.

Deze beleidsuitgangspunten zijn vastgesteld door het College van Bestuur op 14 mei 2024 en op 14 mei 2024 in werking getreden.